

ΕΤΟΣ 71ον

9 'Ιουλίου 2023

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 28 (3658)

Η ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Στό άποστολικό άνάγνωσμα τής παρούσης Κυριακής ό άπόστολος Παύλος όμολογεί τήν διάπυρη έπιθυμία τής καρδιάς του καί τήν προσευχή του προς τόν Θεό για τήν σωτηρία τών 'Ισραηλιτών καί, φυσικά, όλης τής άνθρωπότητας, 'Ιουδαίων καί 'Εθνικών. Οί 'Ισραηλίτες, όπως τονίζει ό 'Απόστολος, έχουν ζηλο για τόν Θεό, αλλά χωρίς έπίγνωση. Γι' αυτό δέν δέχθηκαν νά πιστεύσουν στόν Χριστό, καθότι άγνοούσαν ότι ή πίστη προς Αυτόν δικαιώνει, δηλαδή σώζει τόν άνθρωπο. Προσπαθούσαν νά δικαιωθούν από τά δικά τους έργα. Μέ τόν προφήτη Μωυσή καί διαμέσου του νόμου, δηλαδή τής παραδόσεως τών έντολών, άρχισε ό Θεός νά παιδαγωγεί τούς ανθρώπους για νά τούς όδηγήσει σταδιακά στόν Χριστό, ό όποιος «άποδείχθηκε για έμάς ή σοφία του Θεού, ή δικαίωση, ό άγιασμός καί ή άπολύτρωσή μας» (Α' Κορ. 1,30).

'Η δικαιοσύνη του Νόμου καί ή Χάρις του Χριστού

Ό 'Απόστολος άφαιρεί κάθε δυνατότητα άυτονομίας του νόμου από τόν άνθρωπο, όταν τόν όνομάζει «παιδαγωγόν εις Χριστόν» (Γαλ. 3,24). Γιατί ή φανέρωση τής δικαιοσύνης του Θεού γίνεται στό πρόσωπο του 'Ιησού Χριστού μέ τήν ένσάρκωσή Του, ως χάρις, δωρεά, χάρισμα, εύεργεσία προς τόν άνθρωπο πού τήν άποδέχεται μέ τήν πίστη.

Τά όρια του νόμου είναι ή προκοπή του ανθρώπου στόν παρόντα βίο. "Όμως, ή έπαγγελία τής πίστεως είναι ή έν Χριστώ δικαίωση του ανθρώπου, δηλαδή ή σωτηρία του από τήν άμαρτία καί τόν θάνατο καί ή μετοχή του στην αιώνια ζωή καί δόξα του Θεού, κάτι πού υπερβαίνει τίς δυνατότητες του νόμου.

Μέ μία φράση θά μπορούσαμε νά πούμε ότι δικαίωση καί χάρις είναι ή ζωή του Χριστού έντός του πιστού καί ή ζωή του πιστού έντός του Χρι-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ι´ 1-10)

Σωτηρία σ' όποιον πιστεύει

Αδελφοί, ή μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν· μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. Τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει· Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; Τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; Τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστίν, ἐν τῷ στόματι σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματι σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

στοῦ. Ἐπομένως, ὁ Χριστὸς σώζει τὸν ἄνθρωπο διὰ τῆς πίστεως ὅταν τὸν ἐνώνει στὸν Θεανθρώπινο Ἐαυτὸ Του, τὸ Σῶμα Του, τὴν Ἐκκλησία, καὶ τὸν λυτρῶνει ἀπὸ τὰ «ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας» (Ρωμ. 6,23), τὸν μισθὸ πού δίνει ἡ ἁμαρτία, δηλαδή τὸν θάνατο. Ὁ Κύριος προσφέρει στὸν ἄνθρωπο «τὸ φάρμακον τῆς ἀθανασίας, τὸ ἀντίδοτον τοῦ μὴ ἀποθανεῖν» (Ἅγιος Ἰγνάτιος Θεοφόρος), πού εἶναι τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα Του, ἡ θεία Εὐχαριστία.

Τοιοιουτρόπως ὁ Ἀπόστολος ὑπογραμμίζει ὅτι τὸ τέλος καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου εἶναι ὁ Χριστὸς, γιὰ τὴν δικαίωση καθενὸς πού τὸν πιστεύει. Ἄρα ἡ τελείωση τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ὄντολογικὸ καὶ ὄχι ἠθικὸ μόνον γεγονός. Γι' αὐτὸ οἱ ἐντολές τοῦ Χριστοῦ στὴν Καινὴ Διαθήκη δὲν ἀποτελοῦν νόμο ἀλλὰ δεικτεὲς ἐλευθερίας. Ἡ ἠθικὴ ζωὴ εἶναι καρπὸς μετοχῆς στὴν χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡ ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ

Ὁ Ἀπόστολος προσωποποιεῖ τὴν δικαίωση πού προέρχεται ἀπὸ τὴν πίστη καὶ τὴν ἐμφανίζει μὲ θεολογικὴ καὶ ποιητικὴ ἐνάργεια νά ἀπευθύνεται μὲ τὰ λόγια τοῦ Μωυσῆ (Δευτ. 9,4. 30,12-14) πρὸς κάθε ἕναν πού θέλει νά πιστεύσει, καὶ νά τοῦ λέει: «Μὴν πείς μέσα στὴν καρδίᾳ σου "ποιὸς μπορεῖ νά ἀνεβεῖ στὸν οὐρανό;", γιὰ νά κατεβάσει δηλαδή τὸν

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἡ διακαὴς ἐπιθυμία τῆς καρδιάς μου καὶ ἡ θερμὴ προσευχὴ μου στὸν Θεὸ εἶναι νὰ ἐπιτύχουν τὴ σωτηρία οἱ Ἰσραηλίτες. Γιατί σᾶς διαβεβαιῶνω ὅτι ἔχουν ζῆλο Θεοῦ, ἀλλὰ χωρὶς τὴ σωστὴ γνώση. Γιατί, ἐνῶ ἀγνοοῦν τὴ δικαίωση τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπιδιώκουν νὰ προβάλουν τὴ δική τους αὐτοδικαίωση, δὲν ὑπετάγησαν στὴ δικαίωση τοῦ Θεοῦ. Γιατί ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ καθέναν πού πιστεύει στὴ δικαίωση, εἶναι τὸ τέλος τοῦ νόμου. Ὁ Μωυσῆς γράφει γιὰ τὴ δικαίωση πού προέρχεται ἀπὸ τὸν νόμο, ὅτι «αὐτός ὁ ὁποῖος τηρεῖ τίς διατάξεις τοῦ νόμου, θά ζήσει δικαιομένως». Γιὰ τὴ δικαίωση, ὅμως, πού προέρχεται ἀπὸ τὴν πίστη, λέγει τὰ ἐξῆς· «Μὴν πεῖς μέσα σου, ποιός θ' ἀνέβει στὸν οὐρανό;», δηλαδή, γιὰ νὰ κατεβάσει τὸν Χριστό, «ἢ ποιός θά κατέβει στὴν ἄβυσσο;», δηλαδή, γιὰ ν' ἀνεβάσει τὸν Χριστό ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; «Ὁ λόγος εἶναι κοντὰ στό στόμα σου καὶ στὴν καρδιά σου», ἐννοεῖ δηλαδή τὸν λόγο τῆς πίστεως πού κηρύσσουμε. Ὅτι, δηλαδή, ἂν ὁμολογήσεις μέ τὸ στόμα σου ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι Κύριος, καὶ πιστέψεις μέ τὴν καρδιά σου ὅτι ὁ Θεός τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν, θά σωθεῖς· γιατί ὅποιος πιστεύει μέ τὴν καρδιά του, βρίσκει τὴ δικαίωση καὶ ὅποιος ὁμολογεῖ μέ τὸ στόμα του, καταλήγει στὴ σωτηρία.

(Ἀπὸ τὴ νέα ἔκδοση: Ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνικὴ ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

Χριστό· «ἢ ποιός μπορεῖ νὰ κατεβεῖ στὸν Ἄδη;», γιὰ νὰ ἀνεβάσει δηλαδή τὸν Χριστό ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Ἀλλὰ τί λέει πάλι ὁ Μωυσῆς; Εἶναι κοντὰ σου ὁ λόγος, στό στόμα σου καὶ τὴν καρδιά σου. Ὁ λόγος δηλαδή τῆς πίστεως πού ἐμεῖς κηρύττουμε. Γιατί, συνεχίζει ὁ Ἀπόστολος, ἂν ὁμολογήσεις μέ τὸ στόμα σου ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος καὶ πιστεύσεις στὴν καρδιά σου ὅτι ὁ Θεός τὸν ἀνέστησε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, θά σωθεῖς. Ὡστε δὲν χρειάζεται νὰ ἀναζητεῖ κανεὶς τὸν Χριστό στοὺς οὐρανοὺς ἢ τὴν ἄβυσσο, γιατί βρίσκεται πολὺ κοντὰ μας, μέσα μας, ἀρκεῖ νὰ πιστέψουμε ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ πού ἐνανθρώπησε γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Πολὺ ἐμπνευσμένα ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐπισημαίνει ὅτι «Ἐν τῇ διανοίᾳ σου καὶ τῇ γλώσῃ σου ἡ σωτηρία. Οὐ μακρὰν ὁδὸν βαδίσαντας οὐδέ πέλαγος πλεύσαντας οὐδέ ὄρη παρελθόντας, οὕτω δεῖ σωθῆναι». Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅπως κηρύττει ὁ Παῦλος, «καρδιά γάρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν». Δηλαδή, ὅποιος πιστεύει μέ τὴν καρδιά του ὁδηγεῖται στὴν δικαίωση καὶ ὅποιος ὁμολογεῖ μέ τὸ στόμα του ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος, αὐτός σώζεται. Ἡ πίστη μᾶς δικαιώνει καὶ ἡ ὁμολογία μᾶς σώζει. Ὁμολογία, ὅμως, πού δὲν εἶναι

9 Ιουλίου 2023: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Παγκρατίου ιερομάρτυρος επισκόπου Ταυρομενίας (α΄ αι.). Διονυσίου του Ῥήτορος καί Μητροφάνους όσιών τῶν ἐν Ἄθῳ, Μιχαήλ νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1770). Ἰῆχος: δ – Ἐωθινόν: Ε΄ – Ἀπόστολος: Ρωμ. ι΄ 1-10 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. η΄ 28 - θ΄ 1.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 16 Ιουλίου, ΣΤ΄ Ματθαίου.
Απόστολος: Τίτ. γ΄ 8-15 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ε΄ 14-19.

ἀπλός λόγος, ἀλλά ἔκφραση εὐαγγελικῆς ζωῆς, ἡθους ἐκκλησιαστικοῦ, ἀγάπης καί ἐλπίδος.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΥΡΝΑΒΟΥ ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΚΑΙΝΟΔΙΑΘΗΚΙΚΑ

Κηρύγματα στά Εὐαγγελικά καί Ἀποστολικά
Ἀγιογραφικά Ἀναγνώσματα
(Β΄ ἔκδ., σχῆμα 14x21, σελ. 456)

Μιά πολύτιμη ἔκδοση μέ γραπτά κηρύγματα στά ἀποστολικά καί στά εὐαγγελικά ἀναγνώσματα, συνταχθέντα ὑπό τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου κ. Ἰερωνύμου, ὁ ὅποιος τονίζει ὅτι τό κήρυγμα εἶναι ἡ πιό λεπτή καί συνάμα ἡ πιό μεγάλη εὐθύνη τῆς Ἐκκλησίας. Τά κείμενα αὐτά ἀποβλέπουν νά πείσουν καί νά ἐλκύσουν τίς ψυχές στή σῶζουσα ἀλήθεια τῆς Πίστεώς μας. Ἐπιπλέον, ἔχουν νά κάνουν μέ ψυχές, τά μύχια, τά ἐσώτατα τοῦ κάθε ἀνθρώπου, καθώς τό κήρυγμα χρειάζεται ἀξιεμένη εὐαισθησία καί πολύ σεβασμό σέ Θεό καί ἀνθρώπους, προκειμένου νά ὑπηρετηθεῖ σωστά καί νά καρποφορήσει ἐν Κυρίῳ.

Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr